

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції

Трансформаційна динаміка розвитку агропромислового виробництва

25-26 липня 2013 року

м. Вінниця

ОБРУНТУВАННЯ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ Музичук М.М.	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА В УКРАЇНІ Кафлевська С.Г., Ганжа Т.І.	174
ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРИ СПОЖИВАННЯ МОЛОКОПРОДУКТІВ НАСЕЛЕННЯМ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ МЕТОДОМ АНКЕТУВАННЯ Недбалюк О.О.	179
ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ, РОЗВИТКУ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ Поліщук О.А., Петровська Я.П.	184
ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА, ЯК СПОСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ВСІХ ПРИНЦИПІВ ПРАВОСУДДЯ У СПОРАХ З ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ Пилипак М.І.	188
ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕОСНАЩЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Полеся В.М.	192
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ Красняк В.Ю.	195
СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ЛОГІСТИКИ АПК Потапова Н.А.	198
ПОДАТКОВА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ Прутська О.О.	200
СУЧАСНІ НАПРЯМКИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОЛІЙНО-ЖИРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ Сарафонова І.С.	203
СПІВВІДНОШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗМІСТУ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ ВИРОБНИЦТВОМ Сілко І.М.	206
УКРАЇНА ТА МІЖНАРОДНІ ІНСТИТУТИ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ Ставська Ю.В.	208
БІОЕКОНОМІКА ЯК НОВА ПАРАДИГМА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ Токарчук Д.М.	213
УДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТИВНОЇ ФУНКЦІЇ ТА КОРИСНОСТІ	217

ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ Томчук О.Ф.	
БЮДЖЕТУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ Томчук В.В.	221
ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ Бондаренко В.М.	226
ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ Федик О.Ю.	229
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ Феняк Л.А., Мартинюк О.М.	231
СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПЕРСОНАЛУ Фіщук Н.Ю., Фіщук Б.П.	235
ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Хасцька О.П., Потапова Г.В.	240
ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В АПК УКРАЇНИ Хасцька О.П., Стефанішина І.М.	245
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ Чернок Л.Г., Бондаренко Л.М.	250
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Мороз О.В., Чорновіл І.А.	254
ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ Юрченко Н.Г.	258
РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКИХ ЖИТЕЛІВ Ярова Ю.М.	262
СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЯК ОСНОВНОГО ЧИННИКА МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА Балдинюк А.Г., Волощина О.Д.	266
ПРОБЛЕМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РИНКУ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Микитюк С.І.	271

- Т.І.Барановська // Науковий вісник. – 2006. – №97. – С.270-273.
9. Некрасова Е.В. Формирование стратегии управления развитием персонала на предприятии / Е.В.Некрасова // Известия Академии труда и занятости. – 2003. – №3 - 4. – С. 156-160.

УДК: 339.187.6:631.11

ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Хасцька О. П., асистент
Потанова І.В.

Вінницький національний аграрний університет

У статті розглянуто сучасний стан фінансового лізингу в галузі АПК, переваги та недоліки агролізингу, його динаміку, основні тенденції та перспективи розвитку. Виявлено та досліджено проблеми, що гальмують діяльність цього виду послуг, запропоновано шляхи стимулювання фінансового лізингу в аграрній сфері економіки.

Ключові слова: фінансовий лізинг, лізинговий процес, агролізингова операція.

Вступ. Для розвитку аграрних підприємств в умовах включення України в світовий економічний простір слід перш за все оновити їх основний капітал та забезпечити його розширене відтворення, забезпечити агропромислові підприємства технічними засобами, освоєння та впровадження нових прогресивних технологій та втілення інноваційно-інвестиційної моделі економічного зростання. У зв'язку з цим підприємницька лізингова діяльність для підприємств АПК відіграє важливу роль, що дає можливість у найкоротший термін вирішити проблеми, не звертаючись до залучення кредитних коштів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що питанням становлення й розвитку лізингових відносин в галузі АПК присвячені роботи вітчизняних і зарубіжних учених: В.Г. Андрійчука, В.Д. Газмана, В.А. Горемикіна, В.В. Іванишина, О.Г. Луб'яницького, Р.П. Саблука, П.А. Лайка, Н.С. Танклевської й інших.

Визначення проблеми та постановка мети. Метою дослідження є вивчення теоретичних аспектів і практичних підходів до формування та функціонування агролізингу в аграрному секторі економіки, а також запропоновано практичні напрями стимулювання фінансового лізингу в

агропромислового комплексу.

З метою забезпечення розвитку господарських підприємств та їх технічному оновленню в 1997 році створений Державний лізинговий фонд, правонаступником якого нині є Державна акціонерна компанія «Укראгролізинг», яка за роки своєї історії підтвердила дієвість та ефективність цього фінансового інструменту. Компанія є провідним оператором на ринку надання техніки агропромисловим підприємствам на умовах фінансового лізингу й є основним посередником у даному процесі.

Для агропідприємств фінансовий лізинг дозволяє в умовах порівняно малих фінансових витрат оновлювати основні фонди, формувати технічну базу виробництва для нових видів продукції, розраховуючись за орендоване майно у міру отримання доходу від виготовленої за допомогою цього майна продукції або наданих послуг [1]. Також можливий розрахунок у натуральній формі. Існування таких форм взаєморозрахунків, дає можливість розглядати, як інтерес сільськогосподарських так і лізингових компаній держави.

Порівняно з іншими банківськими позиками фінансовий лізинг є більш гнучкою, зручнішою формою, та потребує менше витрат на проведення операцій, тобто малі та середні підприємства мають більший доступ до фінансового лізингу ніж до традиційного банківського кредитування. Саме фінансовий лізинг в умовах кредитних відносин дає можливість вижити малим, середнім та великим підприємствам АПК та одночасно є їх основною фінансовою допомогою. При цьому майно отримане за рахунок фінансового лізингу амортизується у розмірі 75% від вартості об'єкта лізингу

Найбільшими споживачами лізингових послуг станом на 2012р. є: транспортна галузь – 59,5%, сільське господарство – 15,9%, будівництво – 4,9%, сфера послуг – 4,9%, добувна промисловість – 1,1%, інші – 11,8% [3].

Вивчаючи операції фінансового лізингу у галузевому плані, можна запропонувати схему її проведення за участю державної лізингової компанії НАК «Укראгролізинг» (рис. 1.). Дана схема фінансового лізингу в сільському господарстві, чітко відображає галузеві особливості відносин між його суб'єктами.

У ролі лізингодавця виступає НАК «Укראгролізинг» або будь-яка інша лізингова компанія, а також державний лізинговий агент. Разом із лізингодержувачі (виробники сільськогосподарської техніки та сільськогосподарські підприємства) формують свого роду основну вертикаль фінансового лізингу; інвестори та фінансові інститути забезпечують фінансування лізингових операцій; органи державного регулювання можуть надавати централізоване бюджетне фінансування, вирішувати питання пов'язані з наданням пільг, як лізингодавцям, так і лізингодержувачам.

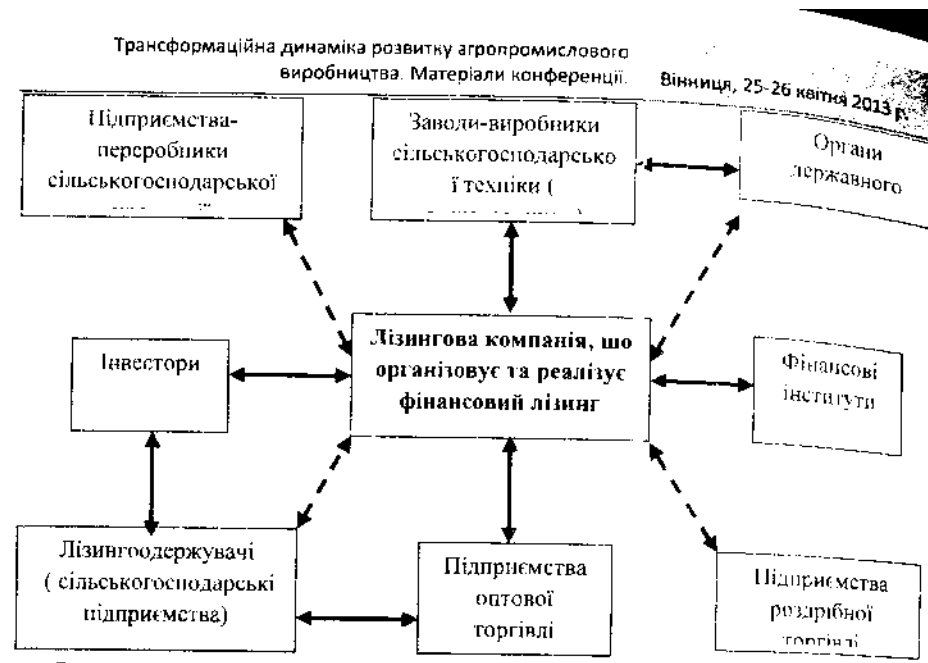

Рис. 1. Схема взаємодії суб'єктів операції фінансового лізингу в аграрній сфері економіки України [1]

Ринок фінансового лізингу за попередній рік помітно зріс. Так за даними Українського об'єднання лізингодавців і Нацкомфінпослуг, кількість укладених договорів збільшилася у 2012 році на 12,4%, що на 2391 млрд. грн. більше порівняно з аналогічним періодом минулого року (рис. 2.) [3].

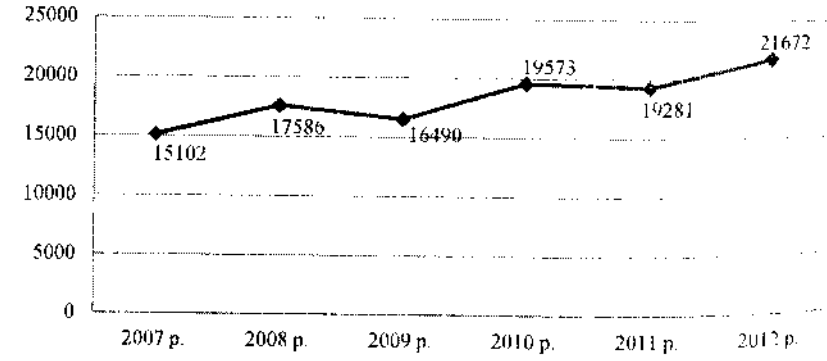

Рис. 2. Кількість діючих угод фінансового лізингу, млрд. грн.

Основними джерелами фінансування лізингових операцій у 2012 році були позикові кошти, у тому числі банківські кредити (80,82%), питомі заго

збільшилася на 8,15% у порівнянні з попереднім роком, що відповідно причиною зниження частки власних коштів лізингових компаній. найбільш впливовими на ринку лізингу сільськогосподарської техніки є ПАТ НАК «Укראгролізинг», Райффайзен Лізинг Аваль, VAB TOB Універсальна лізингова компанія «Ленд-Ліз» і деякі інші. Одним з завдань їхньої діяльності є розробка і реалізація заходів, щодо зменшення підтримки та розвитку діяльності вітчизняних аграрних підприємств, що визначаються Державною програмою підтримки аграрного сектору України та регулювання ринків сільськогосподарської продукції [1]. У аграрній сфері економіки важливою умовою розвитку фінансового лізингу має бути активна участь у його схемі фінансових інститутів або банків. Виходячи з того, що держава має обмежені фінансові можливості, фінансові інститути можуть забезпечити зростання обсягу поставок технічних засобів на умовах фінансового лізингу. У ролі фінансових інститутів можуть виступати вітчизняні, іноземні комерційні банки та пенсійні фонди. У сільському господарстві, щодо поставки технічних засобів на умовах фінансового лізингу спостерігається позитивна тенденція, у 2009р. було придбано 851 одиницю техніки на суму 185,1 млн.грн., у 2010р. - 1033 одиниці на суму 352,0 млн. грн., у 2011р. - 65 одиниць на суму 69,1 млн. грн., а у 2012р. - 168 одиниць суму 69 млн. грн. [3].

У 2012 р. відбулося збільшення обсягів поставок с/г техніки у порівнянні з попереднім роком, але це значно менше рівня, якого було досягнуто в 2010 р. Спостерігається деяке поживлення на ринку лізингових послуг у аграрній економіці, який посідає друге місце за обсягами інвестицій, що дає змогу оновити технічну базу. Зокрема, у країнах з ринковою економікою на ринку фінансового лізингу на внутрішньому ринку реалізується близько 45% операцій: в Японії – 33%, Австралії – 25%, Німеччині – 18%, Швеції – 17%, Франції – 17%.

Незважаючи на значний економічний ефект і визнання, в сучасних умовах застосування фінансового лізингу ускладнюється існуванням ряду факторів, що стримують його розвиток. До гальмуючих чинників розвитку фінансового лізингу можна віднести: відсутність методологічної бази; високу вартість коштів, які виділяються з державного бюджету, та нерівномірне надходження; зниження платоспроможності сільськогосподарських підприємств; компланія НАК «Укראгролізинг» працює лише з вітчизняними виробниками техніки, якість, надійність та економічність якої часто є низькою й занадто високі ціни; постачання одно операційних машин, а не цілих комплексів під технології [1, 3].

Світова практика довела, що лізинг є ефективним фінансовим та економічним механізмом і важливим елементом державної економічної політики. В Україні для усунення причин, що стримують технічне оснащення аграрної сфери економіки, на перше місце слід поставити потреби сільськогосподарських товаровиробників, створювати чіткі, прозорі

правила для всіх учасників фінансового лізингу. В агропромислового комплексі для того, щоб стимулювати розвиток лізингу, потрібно:

- удосконалити нормативно-правове законодавство;
- створити сприятливий податковий клімат, удосконалити систему кредитування;
- гарантувати якість і надійність придбаних машин, обладнання й устаткування;
- урізноманітнити джерела фінансування лізингу;
- розробити державну програму по підтримці фінансового лізингу, яка б передбачала залучення банківського сектору до розвитку лізингових послуг.

Висновки. Для стабілізації та підвищення виробництва аграрної продукції важливим напрямком є створення ефективної лізингової діяльності, яка забезпечує розвиток сільськогосподарських підприємств. Перевагами лізингу в аграрному виробництві є отримання податкових і кредитних пільг, та можливість отримати дорогі сільськогосподарські машини в розстрочку. За допомогою фінансового лізингу підприємства аграрної сфери можуть оновити основні фонди. Подальший розвиток фінансово лізингу в АПК можливий при збільшенні терміну лізингу для зниження величини лізингових платежів, врегулювати ціни на промислову та сільськогосподарську продукцію, що дозволить підвищити конкурентоспроможність аграрної продукції.

Література

1. Татаренко О.Г. Фінансовий лізинг як напрям фінансової політики в аграрній сфері економіки/ О.Г. Татаренко//Економіка АПК. – 2011. - №3. – С. 69-73.
2. Про фінансовий лізинг: Закон України із змінами та доповненнями від 11.12.2003 № 1381-IV [Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Національна акціонерна компанія «Укragenrolizing» [Електронний ресурс]// Режим доступу: <http://www.ukragroleasing.com.ua>.
4. Гмиря В.П. Роль лізингу як ефективного інструменту інвестування аграрного виробництва регіону/ В.П. Гмиря// Вісник Університету банківської справи Національного банку України – 2012. - №2. - С. 155-158.

39.727.22:338.432(477)

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В АПК УКРАЇНИ

Хасцька О.П*, асистент

Стефанішена І.М.

Вінницький національний аграрний університет

У даній статті проведено дослідження надходжень та перспектив залучення іноземних інвестицій в агропромисловий комплекс та особливості інвестиційного клімату України.

Ключові слова: іноземні інвестиції, галузь АПК, інвестиційний клімат.

Вступ. На сьогодні найголовнішою проблемою для підприємств агропромислового сектора економіки України є залучення іноземних інвестицій. Якщо внутрішні ресурси обмежені, то найбільш доцільним в економіці є використання саме іноземних ресурсів. Великою проблемою залишається відсутність належного захисту інвесторів, недостатня ефективність інвестицій та часті зміни українського законодавства. Ці фактори впливають на їх ефективність та розміри.

Несприятлива фінансово-економічна ситуація в Україні, адміністративні проблеми наповнення бюджету, відсутність фінансової стабільності, низька позиція та 152 місце серед 183 країн за критерієм інвестиційної привабливості – все це далеко не всі, але одні з найважливіших факторів, які спричинили значне скорочення іноземних інвестицій в Україну в останні роки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням інвестиційних процесів займаються такі зарубіжні вчені: В.Федоренко, І.Бланк, Прохорова, В. Рокоча, О. Данілов, Дж. Розенберг. Питання залучення іноземних інвестицій в аграрний сектор України висвітлювали у своїх працях українські науковці А. Гайдуцький, В. Ковальов, М. Кропивко, Т. Мацибора. Законодавча система налічує близько ста законів, що регулюють інвестиційну діяльність України, проте, вітчизняне законодавство у цій сфері все ще залишається недосконалим.

Визначення проблеми та постановка мети. Метою дослідження є аналіз розміри надходження іноземних інвестицій в АПК України, їх надійності та виявлення основних причин скорочення прямих іноземних інвестицій в аграрну сферу.

Виклад основного матеріалу. Діяльність іноземних інвесторів на території України регулюється ЗУ «Про іноземні інвестиції», ДКМ «Про порядок інвестування іноземного інвестування», ЗУ «Про державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україну», ЗУ «Про правовий статус іноземців». З 1 січня 2012 року набрав чинності Закон України № 2623 «Про підготовку та

